

Lex ČEZ bude znamenat konec kapitálového trhu v Česku

- CZ24 News | 20. července 2023

Přesně před rokem premiér Petr Fiala ohlásil vládní ambici kompletně zestátnit elektrárenskou společnost ČEZ, která finišuje tendr na výstavbu nových bloků jaderných elektráren. Stát v ní nyní vlastní sedmdesát procent akcií a zbývající část se obchoduje na burze, kde je jedním z nejatraktivnějších titulů. Pro mnoho lidí byla právě rychle sílící akcie ČEZ investicí, která jim chránila peníze před inflací, nebo pojistkou na důchod. Kabinet teď poslal do sněmovny mimořádně kontroverzní zákon o přeměně společnosti, který mu fakticky dovoluje zestátnit ČEZ proti vůli ostatních vlastníků.

Kabinet teď poslal do sněmovny mimořádně kontroverzní zákon o přeměně společnosti, který mu fakticky dovoluje zestátnit ČEZ proti vůli ostatních vlastníků. Foto: Jan Zatorsky

Zpravodajem zákona je poslanec ODS **Karel Haas**, dlouhé roky právník specializovaný na finance. Spolu s ním v Salonu Týdeníku Echo diskutují investor **Michal Šnobl**, expert na energetiku a nejvýraznější menšinový akcionář ČEZ, a **Petr Dědeček**, výkonný ředitel investiční společnosti Patria Finance. Odborník na kapitálové trhy, který mimo jiné radil v minulosti i vedení ČEZ.

Jako zpravodaj a vládní poslanec jste vystoupil s poměrně ostrou kritikou vládního návrhu. Jako právník varujete před tím, že takové podmínky pro vytlačení menšinových akcionářů neplatí v žádné zemi Evropské unie. A upozorňujete, že to může být v rozporu s předchozími nálezy Ústavního soudu.

Haas: Ten zákon o přeměně společnosti jako celek je správný. Je to implementace evropské legislativy, s níž nemám žádný problém. Ten zákon obhajuji a nejsem tady za nějakého rebela. To říkám s plnou vážností. Chválím vládu, že původní návrh po kritice Legislativní rady vlády upravila a předložila novou verzi. Jsou tam ale tři věci, které jsou k diskusi.

To je návrh, že na rozhodnutí o přeměně firmy stačí hlasy pouhých 75 procent akcionářů přítomných na valné hromadě, které se účastní aspoň dvě třetiny všech vlastníků. Fakticky

je to vytěsnění menšinových akcionářů, které může udělat v ČEZ stát proti vůli všech ostatních.

Haas: Tím prvním, co je k diskusi, jsou právě tyto poměry. Tady mám jako právník osobně velké pochybnosti, jestli nejsou v rozporu s dlouhodobou judikaturou Ústavního soudu o vytěsňování menšinových akcionářů, táhnoucí se od roku 2005. Testem ústavnosti prošla možnost vytěsnit, pokud má vlastník ve firmě podíl 90 procent. To znamená, že je možné vytěsnit deset procent vlastníků. To Ústavní soud opakovaně označil za legitimní a proporcionální. Proto to prošlo testem ústavnosti. Soudci došli k závěru, že vliv těch deseti procent akcionářů je už tak malý, že je legitimní možnost je vytěsnit. Tady jsme ale na úplně jiných číslech. Když při účasti 75 procent přítomných, může fakticky o vytěsnění rozhodnout 50,25 procenta vlastníků. Proti vůli 49,75 procenta. A když tady máme nálezy Ústavního soudu, že je možné vytěsnit deset procent vlastníků, tak mám vážné právní pochybnosti, jestli tyto závěry soudu můžeme uplatnit na menšinu 49,75 procenta. To jsou pochybnosti čistě právní. To nemá nic společného s politikou. Jsou to pochybnosti, jestli je možné vytěsnit menšinu, které chybí 0,25 procenta do toho, být ve firmě většinou.

Jaké otázky dále zazněly:

Jaká je druhá a třetí výhrada k vládnímu zákonu?

Proč tam vláda dala tyto tři sporné paragrafy zjevně výrazně oslabující ochranu menšinových akcionářů? Chce si tím snížit cenu, za niž by ČEZ kompletně ovládla?

Je v Evropě vůbec nějaká země, kde lze s podobně nízkým podílem 75 procent přítomných akcionářů, tedy fakticky 50,25 procenta všech akcionářů, jak upozorňuje pan poslanec Haas, vytěsnit ostatní vlastníky?

Co může být motivací pro změnu, která podle pana Šnobra fakticky likviduje kapitálový trh v Česku?

Dají se stavět nové jaderné bloky a zároveň dál udržet v ČEZ soukromé akcionáře a nechat firmu obchodovat na burze?

[ZDROJ](#)